

Urbani festival Zagreb 2002. (11. 7. - 16. 7.)

Uspješna prva smjena festivala

Performans/umjetnička akcija 'Problemarket' Davida Grassija i Igora Štromajera bio je veliko finale festa

Piše Vid Jerej

Prvi dio Urbanog festivala 2002. u trajanju od 11. do 16. srpnja na gradskim ulicama, kao otvorenom i neomedenom galerijskom prostoru, predstavlja instalacije, prostorne prenamjene te multimedijalne performanse i polimedijalne akcije koje su izveli europski i južnoamerički umjetnici naklonjeni djelovanju s marginom, a ne iz svjetskih kulturnih središta.

S izrazitim naglaskom na nonšalantnosti i aktivnom druženju sudionika i promatrača, organizatori iz Lokalne baze za osjećavanje kulture (BLOK-a) za logotip su odabrali vodoravni semafor s dva bočna crvena svjetla, za ured festivala net-cafe (Mama), predstavljajući se i programskom knjižicom s lako prohodnim informativnim tekstovima. Veliko otvorenje festivala bilo je 11. srpnja u 23 sata u foajeu zagrebačkoga Glavnog kolodvora, spektakularnim Context partyjem Madara Janosa Sugara. Propitivao je dobro poznati fenomen s velikih dance partyja - neodlučnog ključanja tijekom kojih pred namjernikom stoji dilema: "Prikljучiti se masi ili ne?" Alienacija je, osim samim poprištem, pojačana i činjenicom da se glazba može čuti samo preko slušaličica, te su namjernici ma ovaj put postali redovna kolodvorska klijentela, poput "prtlačagaša", kolodvorske socijale i predstavnika reda. Fijaskoidne tendencije performansa ostvarili su sami sudionici koji su u velikom broju ipak samo stajali u mjestu.

KONTINUUM BEZ DJ-a Glazba je isto tako bila samo nasnimljeni netaknuti kontinuum bez intervencije DJ-a, dok su krhke i teško pričvrščljive slušalice onima koji dolaze na "partiju" - ma gdje ona bila!!! - oduzimale plesački entuzijazam. Sutradan otpočelo polimedijsko putovanje "Bacači sjenki", autora Borisa Bakala, Katarine Peović i Pine Siotto, privlači iznenadujuće velik broj polaznika. Jednostavni poziv na lutanje Zagrebom i prikupljanje itinerarija po knjižarama, knjižnicama, malim obiticima, dvorištima i muzejima, kao i odredištima izvan gradskog centra, čak do Šestinskog dola ili Novog Zagreba, pokazao se svrhotivom prićom samom za sebe. Argentinska je umjetnica Cecilie Mandrile istoga na izložila instalacije zajedničkog imena "Miris odsutnosti", koje nastaju prikupljanjem fragmenata instalacija iz umjetnične prošlosti (dakle: radikalna autobiografija!!!), kojom se u nas bavio i Marijan Crtalić i njihovim rekonkstualiziranjem na raznim lokacijama u Zagrebu. Nije za

zanemariti kako bi čak i vrećica čipsa "instalirana" na kakvoj javnoj površini - prije nego li je na pravo mjesto smjesti Neosviješten Netko njezina umjetničkog značenja - mogla poduprijeti lacanovsku teoriju o "djelu koje živi između dvije smrti" te je kao golu banalnost izvesti pred strešlački vod kritike. Ipak, finski je "glasovni umjetnik" Juha Valkeapää s velikim poštovanjem svoj performans posvetio i Mandrileinim instalacijama, gotovo nezamjetno smještenim u ventilacijski otvor na putu za Zakarijine stube.

NEMUŠTE IMPROVIZACIJE Za trajanja svojih dvosatnih procesija ulicama Gornjeg i Dolnjeg grada, na kojima pjeva nemušte solističke improvizacije gradskim kipovima, prometnim znakovima i izlozima, taj finski teatrolog i ugrofinolog "pjevao je gradom" (isprobavajući prostornu akustiku, kao i ekonomiju vlastitog glasa, pomoću mikrofona ili rezonantnog limenog lijekva) - koristeći prostor kao instrument. Otvoren su

radnji i s drugim umjetnicima, Valkeapää u nedjelju navečer 14. srpnja odlazi u Brežice, gdje nastupa u duetu s Joelom Sternom, austalskim improvizatorom koji na laptopu procesira konkretne zvukove snimljene dan ranije u Zagrebu, tako da je festival imao i svoj off-program.

"Fakultet za raboti što se ne učat", grupa makedonskih umjetnika koje je festival predstavio već prošle godine, ovaj se put pojavio s performansom: "Prottest protiv samog sebe" ... Na zgrajanje prolaznika provode bučnu destruktivnu povorku Ulicom i Trgom mobilnih telefona (Cyjetnim i Bogovićevom), nakon koje se na Trgu cijela skupina pod parolom "Dolje Ja!" trapi na različite načine: demonstracijom tjelesne patnje, paljenjem fotografija sebe samih, pojavišnjem cjelokupnog dojma situacije autoironičnim tonom. Na drugom se performansu pod imenom "V-Ritual reality", virtualni makedonski "Fakultet" predstavlja dijeljenjem svojih indeksa okupljenoj umjetničkoj zajednici, s namjerom povezivanja sličnih inicijativa na balkanskem planu.

Posljednji dan festivala (16. srpnja) bio je i apsurdno veliko finale. Performans/umjetnička akcija "Problemarket" Davida Grassija i Igora Štromajera, pretvara problem u osnovnu inspiraciju i nositelja projekta, smatrajući da je upravo suočavanje s problemima potrebno za stvaranje energije potrebne da ih se riješi. Na kraju je performans otvoren (sic!) čak i javnom aukcijom preko Interneta čime su svoje probleme ponudili inozemnim burzama.

